

Oamenii Moldovei mele

MIHAI CIMPOI

Chișinău 2017

„Sunt un om de cultură devenit un destin.”
(Mihai Cimpoi)

Critic și istoric literar, eminescolog, filozof al culturii, Mihai Cimpoi s-a născut la 3 septembrie anul 1942 în s. Larga, Briceni.

Urmează școala primară, apoi școala medie din satul de baștină, pe care o absolveste în 1959. Între 1960-1965 studiază la Facultatea de Litere a Universității de Stat din Moldova.

După absolvirea Universității este angajat în calitate de șef al Secției poezie și critică literară la revista „Nistru”, ulterior redactor la aceeași revistă.

Pe parcursul anilor a activat ca redactor la editurile „Cartea moldovenească” și „Literatura artistică”, Enciclopedia moldovenească și Enciclopedia „Literatura și Arta Moldovei”, consultant la Uniunea Scriitorilor, secretar literar și consultant la Teatrul Național din Chișinău (pe atunci Teatrul Moldovenesc Academic de Stat „A.S. Pușkin”) și la Teatrul Poetic „Alexei Mateevici” din Chișinău.

În 1987 este ales secretar al Comitetului de Conducere al Uniunii Scriitorilor din Moldova, iar din 1991 până în 2010 – președinte al Uniunii Scriitorilor din Moldova.

Din 1994 este coordonator al Direcției Literatură Română Modernă din cadrul Institutului de Literatură și Folclor al Academiei de Științe din Moldova.

În calitate de deputat în Parlamentul Republicii Moldova (1999-2001) a activat în cadrul Comisiei pentru cultură, știință, învățământ și mass-media. Este director al revistei „Viața Basarabiei” (din 2002), membru al colegiilor de redacție la revistele „Viața Românească”, „Sud-Est” ș.a.

Debutează editorial cu studiul monografic *Mirajul copilăriei* despre viața și opera lui Grigore Vieru (1968), urmat de volumele de eseuri și cronici literare *Disocieri* (1969), *Alte disocieri* (1971) și *Focul sacru* (1975).

Volumul *Narcis și Hyperion* (1979) – debutul său în eminescologie, pune începutul „marelui urcuș eminescian” al lui Mihai Cimpoi marcat de volumele *Căderea în sus a Luceafărului* (1993), *Spre un nou Eminescu* (1993), *Plânsul Demiurgului* (1999), *Eminescu – mă topesc în flăcări* (2000), *Esența ființei: (Mi)teme și simboluri existențiale eminesciene* (2007), *Mihai Eminescu: dicționar enciclopedic* (2013).

Este autorul mai multor volume: *O istorie deschisă a literaturii române din Basarabia* (1996, 1997, 2002, 2004); *Cumpăna cu două ciuturi: carte despre ființa românească* (2000); *Brâncuși, poet al ne-sfârșirii* (2001); *Lumea ca o carte* (2004); *Grigore Vieru: Poetul arhetipurilor* (2005, 2009); *Secolul Bacovia* (2005); *Leopardi* (2006), *Europa, sarea Terrei...* (2007); *Scriitori români notorii* (2007); *Ion Heliade Rădulescu: Panhymniul ființei* (2008); *Grigore Alexandrescu: „insuflarea” ființării* (2009); *Mari scriitori români* (2009); *Vasile Cârlova. Poetul „sufletului măhmit”* (2010); *Ioan Alexandru Brătescu-Voinești: Prefacerea firii* (2011); *Sinele arhaic. Ion Creangă* (2011); *Amintirea ca existență* (2012); *Curs de critică literară* (2015) ș.a. Este autor și coordonator al cunoscutului *Dicționar general al literaturii române*.

Desfășoară o amplă activitate în calitate de membru de onoare al Academiei Române (din 1991) și membru titular al Academiei de Științe a Moldovei (din 1992), de vicepreședinte al Ligii Culturale pentru Unitatea Românilor de Pretutindeni, de membru al PEN-clubului (Organizația Mondială a Scriitorilor) și membru al Comitetului și Consiliului Director al Uniunii Scriitorilor din România (din 1994).

Este decorat cu Medalia „Mihai Eminescu” a României și Medalia „Mihai Eminescu” a Republicii Moldova (2000). În 2002 i se decernează Ordinul Național „Serviciul Credincios” în grad de cavaler, la propunerea Academiei Române, iar în 2014 Ordinul Național „Steaua României”, în grad de Comandor.

Deține Titlul Onorific de „Maestru al literaturii” (1992), Savantul Anului (2010) și Om Emerit al Republicii Moldova (2013).

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

Opera

Curs de critică literară / Univ. Academiei de Științe a Moldovei, Inst. de Filologie al AȘM; Mihai Cimpoi. – Ch.: [s. n.], 2015. – 248 p.

Esența ființei: (Mi)teme și simboluri existențiale eminesciene / Mihai Cimpoi. – Iași: Princeps Edit, 2007. – 217 p.

Esența temeiului: Istoria literaturii române premoderne la Târgoviște: eseuri monografice / Mihai Cimpoi. – Târgoviște: Bibliotheca, 2013. – 474 p.

Grigore Vieru, poetul arhetipurilor / Mihai Cimpoi; cop.: Silviu Păduraru. – Iași: Princeps Edit, 2009. – 224 p.

Ioan Alexandru Brătescu-Voinești: Prefacerea firii / Mihai Cimpoi; cop.: Alexandru Coman. – Târgoviște: Bibliotheca, 2011. – 133 p.

Lucian Blaga: Paradisiacul. Lucifericul. Mioriticul / Mihai Cimpoi. – Iași: Princeps Edit, 2012. – 189 p.

Mari scriitori români: medalioane literare / Mihai Cimpoi; pref.: Ana Bantoș. – Ch.: Silvius Libris, [2011]. – 168 p.

Mihai Eminescu: Dicționar enciclopedic / Mihai Cimpoi; cop.: Anatol Tomoianu. – Ch.: Gunivas, 2013. – 584 p.

Sinele arhaic. Ion Creangă: dialecticile amintirii și memoriei / Mihai Cimpoi; pref.: Daniel Corbu. – Iași: Princeps Edit, 2011. – 175 p. – (Biblioteca Ion Creangă).

Vasile Cârlova. Poetul „sufletului măhnit” / Mihai Cimpoi. – Ch.: Cartdidact; Târgoviște: Bibliotheca, 2010. – 220 p.

Referințe critice

Mihai Cimpoi: biobibliogr. / Bibl. Mun. „B.P. Hasdeu”; alcăt.: L. Kulikovski, T. Verebcean. – Ch.: Litera, 2002. – 192 p.

Eminescu ni L-a dat pe Mihai Cimpoi: Academicianul Mihai Cimpoi în viziunea contemporanilor săi. – Ch.: OMCT, 2013. – 204 p.

Grati, Aliona. Mihai Cimpoi: Sunt un om de cultură devenit un destin / Aliona Grati. – Ch.: Prut Internațional, 2013. – 244 p. – (Dialoguri la focul din vatră).

Ciocanu, Ion. Fenomenul Mihai Cimpoi // Ciocanu, Ion. Absența exclusă: Exegeze în timp / Ion Ciocanu. – Iași: Tipo Moldova, 2013. – P. 380-384.

Dolgan, Mihail. Mihai Cimpoi, personalitate de prima mărime a criticii române // Dolgan, Mihail. Polifonismul creativității / Mihail Dolgan. – Ch., 2010. – P. 375-380.

Nedelcea, Tudor. Mihai Cimpoi sau esența ființei românești // Nedelcea, Tudor. Confluente spirituale / Tudor Nedelcea. – Iași: Tipo Moldova, 2013. – P. 255-260.

Rachieru, Adrian Dinu. Un critic itinerant / Adrian Dinu Rachieru // Lit. și arta. – 2017. – 31 aug. – P. 7.

Țurcanu, Lucia. Mihai Cimpoi: cultura și istoricitatea criticii / Lucia Țurcanu // Moldova. – 2017. – Nr. 5-6. – P. 20-24.

Referințe

Criticul este un misionar care propovăduiește cultura, a doua religie a noastră. [...] Criticul e chemat să fie un Om al Cetății, un fenomenolog al societății care îi înregistrează cu o acută sensibilitate chipul moral, spiritual și politic...

Cultura (inclusiv limba) îți dă certitudinea împlinirii, certitudinea de a fi ca personalitate, ca popor făuritor de istorie. [...] Am conceput, prin urmare, cultura românească în ansamblu ca o cultură a dreptei cumpene, singura capabilă să ordoneze lucrurile, să le dea sens și să le pună, astfel, sub semnul sacralului.

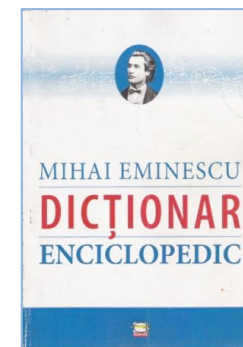
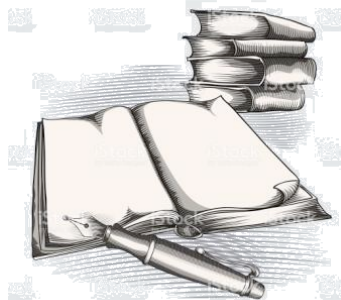
Mihai Cimpoi

Mihai Cimpoi, prin felul său de a fi în literatură, prin spiritul său viu, generator de idei și capabil să soluționeze cele mai dificile probleme, rămâne a fi nu doar Om al Cetății, ci și un termen de referință atunci când se vorbește de rezistența prin cultură.

Valeriu Matei

Prin lucrările sale despre Eminescu, acad. Mihai Cimpoi aduce o contribuție esențială în înțelegerea personalității și creației autorului studiat, învățându-ne să „*devenim întru Eminescu*”.

Tudor Nedelcea

Alcătuitor: Sabina Dodul
Responsabil de ediție: Claudia Balaban